

Nowoczesne metody terapii w zgorzeleckiej szkole specjalnej

Tytuł projektu: Zakup sprzętu specjalistycznego i pomocy dydaktycznych na potrzeby Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Zgorzelcu

Beneficjent: Powiat Zgorzelecki

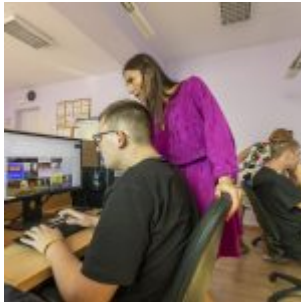
Wartość projektu: prawie 140 tys. zł

Dofinansowanie z UE: prawie 111 tys. zł

W Zgorzelcu od lat działa Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej. To ważne miejsce na edukacyjnej mapie miasta, bo to właśnie tu dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami zdobywają wiedzę na każdym etapie kształcenia. Ośrodek jest placówką publiczną dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Młodsze dzieci uczą się w specjalnej szkole podstawowej, a starsze w szkole branżowej i specjalnej szkole zawodowej, w której przysposabiają się do pracy. Dzięki środkom unijnym w ośrodku, oprócz sprzętu do nauki przedmiotów informatycznych, pojawiło się wyposażenie dla dwóch nowoczesnych metod terapii.

Jedną z nich jest tzw. Pokój Snoezelen, znany także jako Sala Doświadczania Świata. To specjalne pomieszczenie, w którym dzieci wspomagają się dzieci metodą terapii polisensorycznej, czyli poprzez zmysły: wzroku, słuchu, smaku, węchu oraz równowagi. Dzięki temu dziecko zdobywa orientację i poczucie bezpieczeństwa. Rozwija się i otwiera na nowe doznania i doświadczenia. Taka terapia jest dobierana indywidualnie do potrzeb dziecka, aby mogło ono budować poczucie własnej wartości i zaufania i jednocześnie lepiej się komunikować.

Drugą metodą terapeutyczną jest Terapia Tomatisa. Tu z kolei wykorzystuje się stymulację układu nerwowego poprzez dźwięki. Kluczowe znaczenie mają tu muzyka i głos, gdyż wspierają aktywne słuchanie. A taka uwaga słuchowa poprawia umiejętności związane z czytaniem i skupieniem uwagi. Poprawie ulegają zdolności komunikacyjne, jakość wypowiedzi, zrozumienie czytanych tekstów czy pamięć. Dzieci są spokojniejsze, a wyciszenie poprawia ich poczucie bezpieczeństwa.

Recipient: Zgorzelec District

Project title: Purchase of specialist equipment and teaching aids for the needs of the Special School and Education Centre in Zgorzelec

Project value: almost 140 thousand PLN

EU funding: nearly 111 thousand PLN

Modern therapy methods in a special school in Zgorzelec

The Maria Grzegorzewska Special School and Educational Centre has been operating in Zgorzelec for many years. It is an important place on the educational map of the city, because this is where children and young people with special needs acquire knowledge at each stage of education. The Centre is a public institution for students with intellectual disabilities and children and young people with multiple disabilities. Younger children study at a special primary school, while older children study at a vocational school and a special vocational school, where they are prepared for work. Thanks to EU funding, the centre now has equipment for two modern therapy methods in addition to IT teaching equipment.

One of them is the so-called Snoezelen Room, also known as the World Experience Room. This is a special room where children are supported with the polysensory therapy method, i.e. through the senses of sight, hearing, taste, smell and balance. In this way the child gains orientation and a sense of security. They develop and open up to new sensations and experiences. This therapy is individually tailored to the needs of the child, so that he or she can build up self-esteem and confidence, and at the same time communicate better.

The second therapeutic method is Tomatis Therapy. This method uses the stimulation of the nervous system through sound. Music and voice are crucial here as they promote active listening. And this auditory attention improves reading and attention skills. Communication skills, quality of speech, reading comprehension and memory are improved. Children are calmer and calming improves their sense of security.

Przedszkole z tradycjami w Przemkowie

STOWARZYSZENIE ROZWOJU EDUKACJI W PRZEMKOWIE „PRO SCHOLIS”

Mądre wsparcie w przedszkolu szansą na lepszy start dziecka niepełnosprawnego

Wartość projektu: ponad 280 tys. zł

Dofinansowanie UE: ponad 240 tys.

W Przemkowie, niewielkim miasteczku leżącym na północnym krańcu Borów Dolnośląskich od ponad 70 lat działa Miejskie Przedszkole nr 1. Śmiało można powiedzieć, że to miejsce z tradycjami i długą historią. Przez 70 lat placówka mieściła się w czterech różnych budynkach na terenie miasta, by ostatecznie, w 2010 r. osiąść przy ulicy Słonecznej.

To miejsce jest niezwykle z wielu powodów, a jednym z nich są działania, które placówka prowadzi na rzecz podtrzymania poczucia tożsamości etnicznej swoich wychowanków. Kilkanaścioro dzieci uczy się tu bowiem języka łemkowskiego i pielęgnuje w sobie kulturę i język mniejszości etnicznej.

Do przedszkola uczęszcza ponad setka dzieci, w tym maluchy z niepełnosprawnościami. To z myślą o nich powstały dwa oddziały integracyjne, w których rozwijają się i zdobywają nowe umiejętności. Wachlarz zajęć, które pomagają we wszechstronnym rozwoju, szczególnie dzieci, które potrzebują więcej uwagi, jest bardzo szeroki. Jednak na przeszkodzie często stoi brak pieniędzy, które można na nie przeznaczyć. I tu bardzo przydało się unijne wsparcie, które umożliwiło zwiększenie dostępności takich specjalistycznych zajęć. Dzięki temu dzieci korzystają z indywidualnych zajęć integracji sensorycznej, biofeedbacku czy hipoterapii. Niezmiernie ważne są też grupowe zajęcia integracyjne – teatroterapia, rytmika, czy plastykoterapia.

Uśmiech dzieci idący w parze z ich wszechstronnym rozwojem

umysłowym i psychoruchowym jest najlepszym dowodem na to, że kierunek rozwoju tego przedszkola jest słuszny.

Recipient: ASSOCIATION FOR THE DEVELOPMENT OF EDUCATION IN PRZEMKÓW „PRO SCHOLIS”

Wise support in preschool for a better start for children with disabilities

Project value: over 280 thousand PLN

EU funding: over 240 thousand PLN

Preschool with traditions in Przemków

For over 70 years, Przemków, a small town at the northern end of the Lower Silesian Forests, has been home to the Municipal Preschool No. 1. It is a place with traditions and a long history. For 70 years, the institution was located in four different buildings in the city, and finally, in 2010, it settled in Słoneczna Street.

This place is unusual for many reasons, one of which is the work the institution does to maintain its pupils' sense of ethnic identity. Here, several children learn the Lemko language and cultivate the culture and language of the ethnic minority.

The preschool is attended by more than a hundred children, including children with disabilities. It is with them in mind that two integration sections were established, where they develop and acquire new skills. The range of activities that help in the comprehensive development of children, especially those who need more attention, is very wide. However, this is often hindered by a lack of money to spend on them. This is where EU support has come in extremely useful, as it has made it possible to increase the availability of such specialised classes. As a result, children benefit from individual sensory integration classes, biofeedback or hippotherapy. Group integration activities such as theatre therapy, eurhythmics or art therapy are also extremely important.

The smiles of the children going hand in hand with their all-round mental and psychomotor development is the best proof that the direction of development of this preschool is right.

Stacja Kultury w Świeradowie Zdroju

Adaptacja budynku byłego dworca kolejowego wraz z otoczeniem
na centrum muzealno-kulturalne w Świeradowie-Zdroju

Beneficjent: Gmina Miejska Świeradów-Zdrój

Wartość projektu: ponad 6 mln zł

Dofinansowanie UE: ponad 5 mln zł

To wyjątkowe miejsce powstało w budynku dawnego dworca PKP w Świeradowie Zdroju – kurorcie uzdrowiskowym położonym u stóp Gór Izerskich. Od marca 2019 działa tu Miejskie Centrum Kultury, Aktywności i Promocji Gminy „Stacja Kultury”, zwane też Sercem Miasta.

Zabytkowy budynek zaadaptowano w taki sposób, aby spełniał funkcje kulturalne i integracyjne. Mieszczą się tu: sala widowiskowa, studio nagrań, pracownia fotograficzna czy sale warsztatowe. Cyberjelonki, czyli nauka programowania dla dzieci, nauka gry na gitarze czy perkusji, zajęcia z emisji głosu, warsztaty modelarskie czy z makramy – takie umiejętności i wiele więcej można zdobyć na zajęciach organizowanych w Centrum.

Niewątpliwą atrakcją tego miejsca i to nie tylko dla najmłodszych jest makieta kolejowa, przedstawiająca fragmenty linii kolejowych nr 317 i 336 z lat 1945-1970 na odcinku Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów-Zdrój – Świeradów Nadleśnictwo. Makieta waży niemal 800 kg, a łączna długość torów wynosi ok. 105 metrów. Zadbano także o wszystkie detale – zobaczymy na niej 5 lokomotyw i 2 wagony motorowe, 28 wagonów, 40 zwrotnic, ok. 600 drzewek i krzewów oraz 200 figurek przedstawiających ludzi i zwierzęta.

Natomiast przed budynkiem podziwiać można lokomotywę, która

została wyprodukowana w 1918 r., w niemieckiej fabryce pojazdów szynowych Borsig w Berlinie. Lokomotywy tego typu produkowane były w latach 1910-1922 i należały do najbardziej udanych konstrukcji i najliczniejszych serii parowozów eksploatowanych w PKP. Zrewitalizowano także peron oraz magazyn towarowy, a na dawnym nasypie torowiska stanęły ławeczki i latarnie. Pozostawiono również jeden tor kolejowy, a w przyszłości planowane jest uruchomienie kolejki turystycznej.

Pomysł miasta, wsparty funduszami unijnymi, wyróżniło jury ubiegłorocznej edycji ogólnopolskiego konkursu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany”. Doceniono jego konserwację, która przywróciła miastu zespół zabudowań historycznego dworca, umożliwiając jego wykorzystanie jako ośrodka kultury.

Recipient: Świeradów-Zdrój Municipality

Adaptation of the former railway station building and its surroundings into a museum and cultural centre in Świeradów-Zdrój

Project value: over 6 million PLN

EU funding: over 5 million PLN

This unique place was established in the building of the former railway station in Świeradów Zdrój, a health resort located at the foot of the Jizera Mountains. Since March 2019, the Municipal Centre for Culture, Activity and Municipality Promotion " Culture Station", also known as the Heart of the City, has been operating here.

The historic building was adapted in such a way that it fulfils cultural and integration functions. It houses an auditorium, a recording studio, a photographic studio and workshop rooms. CyberJelonki, i.e. programming lessons for children, guitar and drum lessons, voice production classes, modelling or macramé workshops – these and many more skills

can be acquired during classes organised at the Centre.

An unquestionable attraction of this place, and not only for the youngest, is a railway model showing fragments of railway lines No. 317 and 336 from the years 1945-1970 along the section Gryfów Śląski – Mirsk – Świeradów-Zdrój – Świeradów Nadleśnictwo. The model weighs almost 800 kg and the total length of the tracks is about 105 meters. Every detail of the model is present – we will see 5 locomotives and 2 motor cars, 28 carriages, 40 switches, about 600 trees and bushes and 200 figures representing people and animals.

Meanwhile, in front of the building you can admire a locomotive which was produced in 1918, at the German Borsig rail vehicle factory in Berlin. Locomotives of this type were produced between 1910 and 1922 and were among the most successful designs and most numerous series of steam locomotives operated by PKP. The platform and freight depot have also been revitalised, and benches and lanterns have been placed on the former track embankment. One railway track has also been left in place, and a tourist railway is planned for the future.

The city's idea, supported by EU funds, was recognised by the jury of last year's edition of the nationwide 'Well-Kept Monument' competition organised by the Minister of Culture and National Heritage and the General Conservator of Monuments. They appreciated its conservation, which restored the historical railway station complex to the city, making it possible to use it as a cultural centre.

Nowoczesna komunikacja w Świdnicy i okolicach

Beneficjent: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Świdnica Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością

Tytuł projektu: Zakup niskoemisyjnych autobusów do obsługi linii komunikacyjnych na terenie miasta Świdnica i gmin Świdnica i Marcinowice

Wartość projektu: ponad 10,5 mln zł

Dofinansowanie UE: ponad 7,2 mln zł

Zima to czas, w którym czystość powietrza ma dla nas szczególne znaczenie. Na jego jakość wpływają przede wszystkim zanieczyszczenia z domowych pieców grzewczych i lokalnych kotłowni węglowych, ale także ze spalin pochodzących z transportu drogowego. Dlatego wszystkie inwestycje, które pomagają zmniejszyć stopień zanieczyszczenia powietrza mają ogromne znaczenie dla środowiska, ale przede wszystkim dla ludzi.

Naprzeciw tym wyzwaniom wyszło Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Świdnicy, które, korzystając z unijnych funduszy, zakupiło niskoemisyjne autobusy. Dziewięć nowoczesnych pojazdów kursuje po mieście, a także w sąsiednich miejscowościach w gminach Świdnica i Marcinowice. Każdy spełnia standardy emisji spalin Euro 6. To ważna europejska norma, która obowiązuje od września 2015 roku. Opracowano ją w celu większej ochrony środowiska i zmniejszenia emisji m.in. tlenków węgla. Norma ta ustanawia dopuszczalną emisję szkodliwych gazów wydalaną przez pojazdy spalinowe.

Świdnickimi autobusami podróżuje się komfortowo i bezpiecznie, bo nowoczesny tabor przewiduje wiele udogodnień dla pasażerów. Poręczce z antybakteryjną powłoką, gniazdko USB, które umożliwią naładowanie np. telefonu, klimatyzacja czy elektroniczne kasowniki - to tylko niektóre z nich. Każdy pojazd jest niskopodłogowy, a to oznacza, że osoby z niepełnosprawnością mogą się bez kłopotu do nich dostać. Niska

podłoga jest także ułatwieniem dla rodziców podróżujących z małymi dziećmi. Mieszkańcy doceniają także to, że są ciche.

Nie jest to pierwszy zakup MPK w Świdnicy. Pierwsze autobusy pojawiły się na ulicach kilka lat wcześniej, także dzięki unijnemu wsparciu, a wszystkie te działania polepszają sieć transportu miejskiego w mieście i ościennych gminach.

Recipient: Municipal Transport Company Świdnica Limited Liability Company

Project title: Purchase of low-emission buses to be used for transport services within the city of Świdnica and the municipalities of Świdnica and Marcinowice

Project value: over 10.5 million PLN

EU funding: over 7.2 million PLN

Modern communication in Świdnica and its surrounding area

Winter is a time when clean air is of particular importance to us. Its quality is mainly affected by pollutants from domestic heating furnaces and local coal-fired boiler-houses, but also by exhaust fumes from road transport. Therefore, all investments that help reduce air pollution are of great importance for the environment, but first of all for people.

The Municipal Transport Company in Świdnica, using EU funds, has responded to these challenges by purchasing low-emission buses. Nine modern vehicles run in the city, as well as in the neighbouring towns in the Municipalities of Świdnica and Marcinowice. Each meets the Euro 6 emission standards, an important European standard that has been in force since September 2015. It was developed to better protect the environment and reduce emissions of, among other things, carbon oxides. This norm establishes the permissible emission of harmful gases emitted by combustion vehicles.

Świdnica buses are comfortable and safe because the modern fleet provides many conveniences for passengers. Handrails with antibacterial coating, USB sockets to charge phones, air conditioning or electronic ticket-punchers – these are just some of them. Each vehicle is low-floor, which means that people with disabilities can get on them without any problems. The low floor is also an advantage for parents travelling with small children. Residents also appreciate that they are quiet.

This is not the first purchase of MPK in Świdnica. The first buses appeared on the streets a few years earlier, also thanks

to the EU support, and all these actions improve the urban transport network in the city and the neighbouring municipalities.

Tęczowe przedszkolaki

Beneficjent: PRYWATNE PRZEDSZKOLE TĘCZA ANNA JANCZAK RÓG

Tytuł projektu: Tęczowe Przedszkolaki

Wartość projektu: ponad 164 tys. zł

Dofinansowanie z UE: prawie 140 tys. zł

Dzięki wsparciu unijnemu w prywatnym przedszkolu w Międzyrzeczu (gmina Strzegom) jest teraz więcej miejsc przedszkolnych. Cieszą się dzieci, które mogą przebywać z rówieśnikami, a także ich rodzice, którzy często po długim czasie mogli wrócić do pracy.

Dzieci mogą się rozwijać biorąc udział w wielu ciekawych zajęciach tj: sensoplastyka (plastyka z wykorzystaniem wszystkich zmysłów), zajęcia teatralne, rytmika, a także lego-robotyka, zajęcia komputerowe i język angielski.

Przedszkole zatrudniło również nowych nauczycieli, którzy uzyskali dofinansowanie na podniesienie swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych. Brali też udział w specjalistycznych szkoleniach i kursach niezbędnych do pracy z przedszkolakami.

Recipient: PRIVATE KINDERGARTEN RAINBOW ANNA JANCZAK RÓG

Project title: Rainbow Preschoolers

Project value: over 164 thousand PLN

EU funding: nearly 140 thousand PLN

Rainbow preschoolers

Thanks to EU support, there are now more places in a private kindergarten in Międzyrzecz (Strzegom municipality). The children, who can spend time with their peers, are happy, as well as their parents, who can often return to work after a long time.

Children can develop by taking part in many interesting activities, such as sensoplastics (art using all the senses), drama classes, rhythmic, as well as lego-robotics, computer classes and English language classes.

The preschool also hired new teachers who received funding to

improve their professional skills and qualifications. They also took part in specialist trainings and courses necessary to work with preschoolers.

Przyszłość jest nasza

Tytuł projektu: Przyszłość jest nasza

Beneficjent: Powiat Wrocławski

Wartość projektu: ponad 1 mln zł

Dofinansowanie z UE: 880 tys. zł

Blisko setka wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkłono-Wychowawczego w Kątach Wrocławskich oraz uczniów Zespołu Szkół Specjalnych w Wierzbicach (powiat wrocławski) skorzystała z różnych form pomocy dzięki projektowi „Przyszłość jest nasza”, dofinansowanemu z Unii Europejskiej.

Podczas dwóch lat trwania projektu uczestnicy brali udział w zajęciach grupowych i indywidualnych, wśród których znalazły się między innymi: rehabilitacja, masaż i basen, terapia ręki, dogoterapia i hipoterapia, integracja sensoryczna, terapia Tomatisa – stymulowanie dźwiękami, muzykoterapia, zajęcia informatyczno-matematyczne, ceramika, spotkania z psychologiem. Wszystko po to, by uczniowie mogli wyrównać swoje szanse edukacyjne oraz nabyć cechy i umiejętności, które w przyszłości pomogą im odnaleźć się na rynku pracy.

Również kadra pedagogiczna tych placówek podniosła kwalifikacje na studiach podyplomowych, szkoleniach i kursach, które pozwolą im na prowadzenie terapii behawioralnej dzieci z autyzmem czy też diagnostyki i terapii neurologopedycznej.

Cześć dotacji unijnej przeznaczona została na zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych. Placówki w Kątach Wrocławskich i Wierzbicach doposażyły pracownie szkolne i gabinety do terapii, kupując na przykład sprzęt komputerowy.

Project title: The future is ours

Recipient: Wrocław District

Project value: over 1 million PLN

EU funding: 880 thousand PLN

The future is ours

Nearly one hundred pupils of the Special School and Educational Centre in Kąty Wrocławskie and the pupils of the Special School Complex in Wierzbice (Wrocław district) have benefited from various forms of assistance thanks to the project „The future is ours”, funded by the European Union.

During the two years of the project, the participants took part in group and individual activities, which included, among others: rehabilitation, massage and swimming pool, hand therapy, dog and hippo therapy, sensory integration, Tomatis therapy – sound stimulation, music therapy, computer and mathematics classes, ceramics, meetings with a psychologist. All this so that students can equalise their educational opportunities and acquire qualities and skills that will help them in the future to find their place on the labour market.

The teaching staff of these institutions have also improved their qualifications through postgraduate studies, training and courses, which will allow them to conduct behavioural therapy for children with autism or neurological diagnosis and therapy.

Part of the EU grant was used to purchase equipment and teaching aids. The schools in Kąty Wrocławskie and Wierzbice equipped their classrooms and therapy rooms by purchasing, for example, computer equipment

Promenada w Jagniątkowie

Beneficjent: Miasto Jelenia Góra

Tytuł projektu: Blżej przyrody, chroniąc przyrodę – promenada Jagniątkowa

Wartość projektu – ponad 2 mln zł

Dofinansowanie UE – 1,5 mln zł

Jagniątków (dawniej Agnetendorf) to najwyżej położona część Jeleniej Góry, którą w połowie XVII wieku założyli czescy protestanci, uciekający przed prześladowaniami na śląską część Karkonoszy. W Jagniątkowie mamy do czynienia z zabudową typową

dla podgórskich pensjonatów. I nie ma się co dziwić – ukształtowanie terenu zachęca do górskich wycieczek pieszych i rowerowych.

Wyjątkowe walory przyrodnicze stały się impulsem do zbudowania niemal dwuipółkilometrowego szlaku, pozwalającego podziwiać faunę i florę Karkonoszy. Promenada z małą architekturą, tablicami edukacyjnymi, oświetleniem, ławkami oraz odpowiednim oznakowaniem dla rowerzystów przyciąga turystów i kuracjuszy. A do zaoferowania ma wiele, bo oprócz wypoczynku i relaksu także... podpatrywanie przyrody.

Przeważającym typem roślinności naturalnej na tym terenie są lasy liściaste i mieszane, gdzie obok popularnej buczyny i świerków natrafić można na o wiele rzadziej występującą jodłę białą. Dużą powierzchnię zajmują również łąki, a w miejscach gdzie przez większą część roku zatrzymuje się woda – także torfowiska. Wszystkie te obszary należą do chronionych siedlisk przyrodniczych Natura 2000 i są naturalnym środowiskiem dla wielu chronionych i rzadkich w skali kraju gatunków roślin i zwierząt.

Spośród tych ostatnich warto wymienić najmniejsze, wielkością porównywane do szpaka, sowy leśne: sóweczkę i włochatkę oraz jedyne w Polsce ptaka śpiewającego, który potrafi... nurkować. Pluszcz, bo o nim mowa, zagnieździł się nad potokiem Wrzosówka. Stąd ma świetne warunki do polowań pod wodą. Skrzydeł używa jak wiosła, a nurkuje na głębokość do 1 metra i może pozostawać pod powierzchnią wody do 15 sekund! Cechuje go krępa sylwetka, krótki, zadarty ogon oraz „śliniak”, czyli duża, biała plama na gardle na tle ciemnoszaro-brązowego upierzenia. Spacerując promenadą Jagniątkowa warto go wypatrywać.

Podczas wędrowki warto również zajrzeć do znajdującego się na trasie Muzeum Miejskiego Dom Gerharta Hauptmanna. Masywna, podobna do zamku rezydencja powstała na początku XX wieku według projektu berlińskiego architekta Hansa Grisenbacha. Zbudowana na granitowej skale siedziba powstała w zamyśle jako widokowa willa, stąd z jej okien rozpościera się przepiękna panorama Karkonoszy. Niemiecki pisarz, laureat literackiej Nagrody Nobla z 1912 r., pomieszkiwał tu pomiędzy pobytami na wyspie Hiddensee, we Włoszech i Berlinie, odpoczywając od zgiełku miast i publicznego zainteresowania swoją osobą.

Recipient: City of Jelenia Góra

Project title: Closer to nature, protecting nature – Jagniątków Promenade

Project value – over 2 million PLN

EU funding – 1.5 million PLN

Promenade in Jagniątków

Jagniątków (formerly Agnetendorf) is the highest part of Jelenia Góra, founded in the mid-17th century by Czech Protestants fleeing persecution to the Silesian part of the Karkonosze Mountains. In Jagniątków we can see buildings typical for sub-mountain pensions. And no wonder – the terrain encourages mountain hiking and cycling.

The exceptional natural values became an impulse to build an almost two-and-a-half-kilometre trail allowing to admire the fauna and flora of the Karkonosze Mountains. The promenade with small architecture, educational boards, lighting, benches

and appropriate marking for cyclists attracts tourists and health resort visitors. And it has a lot to offer, because apart from leisure and relaxation it also offers... nature observation.

The predominant type of natural vegetation in the area is deciduous and mixed forest, where, besides the popular beech and spruce, the much less common white fir can be found. There is also a large area of meadows and, where water retains most of the year, also peat bogs. All these areas belong to the Natura 2000 protected natural habitats to which many protected and nationally rare plant and animal species belong.

Among the latter, it is worth mentioning the smallest forest owls (comparable in size to a starling): the Barn Owl and the Tengmalm, as well as the only singing bird in Poland which can... dive. The sparrow hawk, as it is called, has nested in the Wrzosówka stream. From here, it has excellent conditions for hunting underwater. It uses its wings like oars, dives to a depth of up to 1 meter and can stay under the surface of the water for up to 15 seconds! It is characterised by a stocky body, a short, wagging tail and a „bib”, i.e. a large white spot on its throat against a background of dark grey-brown feathers. When walking along the Jagniątków promenade, it is worth looking out for it.

The Gerhart Hauptmann House City Museum, located along the route, is also worth a visit. The massive castle-like residence was built in the early 20th century according to a design by the Berlin architect Hans Grisenbach. Built on a granite rock, the residence was conceived as a panoramic villa, offering a beautiful view of the Karkonosze Mountains. The German writer, winner of the Nobel Prize for Literature in 1912, lived here between stays on the island of Hiddensee, in Italy and Berlin, taking a break from the hustle and bustle of the cities and the public interest in his person.

Inwestycje kolejowe w Kotlinie Jeleniogórskiej

Beneficjent: PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Tytuł projektu: Budowa przystanków kolejowych w ciągu linii kolejowej Wrocław –Jelenia Góra nr 274 i 311/Kolei Aglomeracyjnej

Wartość projektu: ponad 22,5 mln złotych

Dofinansowanie UE: niemal 15,5 mln zł

Coraz częściej wybieramy pociąg, którym komfortowo możemy dojechać do tych miejsc, do których do tej pory mogliśmy dostać się jedynie samochodem czy autobusem. Kierujemy się nie tylko wygodą, ale i tym, że wybierając ten środek transportu choć trochę chcemy przyczynić się do dbania o środowisko. A jest o co, bo kolej charakteryzuje się ponad 3 razy mniejszą emisją CO₂ niż transport drogowy i ponad 8 razy mniejszą emisją CO₂ niż transport lotniczy.

Taką inwestycję zrealizowały PKP Polskie Linie Kolejowe w Kotlinie Jeleniogórskiej korzystając ze środków unijnych wspierając w ten sposób zrównoważony transport. Pojawiły się tu dwa nowe przystanki: Jelenia Góra Zabobrze i Jelenia Góra Przemysłowa. Przebudowano także istniejące przystanki w Cieplicach i Sobieszowie, czyli dzielnicach Jeleniej Góry leżących nieco dalej od centrum miasta, już u stóp Karkonoszy. Zakres prac był szeroki – pojawiły się przyjazne dla podróżnych perony, a do tego zmieniony został m.in. układ torowy i zamontowano nowoczesną infrastrukturę kolejową, w tym urządzenia sterowania ruchem.

To inwestycja ważna dla mieszkańców miasta i całej Kotliny Jeleniogórskiej – ułatwi poruszanie się po aglomeracji i zachęci, by wybierać pociąg w codziennych podróżach. Także dla turystów, którzy wybierają się w Karkonosze, nazywane dawniej Górami Olbrzymimi, lub chcą zwiedzić Cieplice Śląskie-Zdrój,

najstarszy kurort w Polsce.

Recipient: PKP POLISH RAILWAY LINES S.A.

Project title: Construction of railway stops on the Wrocław – Jelenia Góra railway line no. 274 and 311/ Agglomeration Railway

Project value: over 22.5 million PLN

EU funding: nearly 15.5 million PLN

Railway investments in Jeleniogórska Basin

More and more often we choose the train, which allows us to get to places we could only get to by car or bus. We are not only guided by convenience, but also by the fact that by choosing this means of transport we want to contribute at least a little to environmental protection. And there is a lot to be done, because railways have over 3 times lower CO2 emissions than road transport and over 8 times lower CO2 emissions than air transport.

This investment was carried out by PKP Polish Railway Lines in Jeleniogórska Basin using EU funds, thus supporting sustainable transport. Two new railway stops have been built: Jelenia Góra Zabobrze and Jelenia Góra Przemysłowa. The existing stops in Cieplice and Sobieszów, i.e. the neighbourhoods of Jelenia Góra located a bit further from the city centre, at the foot of the Karkonosze Mountains, were also rebuilt. The scope of works was extensive – passenger-friendly platforms appeared, the track layout was changed and modern railway infrastructure, including traffic control devices, was installed.

This is an important investment for the inhabitants of the city and the entire Jelenia Góra Basin – it will make it easier to move around the agglomeration and encourage them to choose the train for their daily journeys. It is also important for tourists who want to visit the Karkonosze Mountains, formerly known as the Giant Mountains, or Cieplice Śląskie-Zdrój, the oldest resort in Poland.

Pałac Królewski – wizytówka stolicy Dolnego Śląska

**Tytuł projektu: Przebudowa budynku skrzydła Pałacu
Królewskiego we Wrocławiu**

Beneficjent: Gmina Wrocław

Wartość projektu: 4,2 mln zł

Dofinansowanie z UE: prawie 2,6 mln zł

Plac Wolności to jedno z najbardziej reprezentacyjnych miejsc stolicy Dolnego Śląska, gdzie swoje siedziby mają Opera Wrocławska, Narodowe Forum Muzyki czy Muzeum Teatru. Jeszcze kilkanaście lat temu kwitł tu handel – zapewne wielu wrocławian pamięta targowisko, na którym można było kupić wszystko, a zamiast pięknej promenady straszył zaniedbany park.

Do tego, że dziś to miejsce stało się wizytówką miasta przyczynił się znacznie remont Pałacu Królewskiego, w którym od 2009 roku mieści się Muzeum Miejskie Wrocławia. Historia budynku jest bardzo ciekawa i sięga początku XVIII wieku, gdy niemiecki baron, Gottfried Spaetgen, urządził tu swoją rezydencję. Po jego śmierci król pruski, Fryderyk II, odkupił skromny barokowy pałac od spadkobierców i nadał mu status rezydencji królewskiej. Tym samym Wrocław stał się trzecią – po Berlinie i Królewcu, stolicą Prus. Kolejni królowie rozbudowywali siedzibę, zmieniali jej wystrój i charakter, lecz największe zmiany zaszły w XIX wieku, kiedy to na rozkaz Fryderyka Wilhelma IV dobudowane zostało nowe skrzydło i całkowicie zmienił się widok dziedzińca.

Wojenne lata nie były dla okazałego kompleksu łaskawe, znaczna część obiektu uległa zniszczeniom. Odbudowano go tylko częściowo, ale podejmowane na przestrzeni dziesięcioleci remonty i modernizacje małymi krokami pozwalały odzyskać dawną świetność. Przebudowane kilka lat temu przy pomocy funduszy unijnych skrzydło pałacowe zakłada wykorzystanie pięknych przestrzeni na cele kulturowe i turystyczne. I tak też się

stało. Wnętrza pozwalają na organizowanie wystaw, zajęć edukacyjnych oraz różnorodnych wydarzeń kulturalnych. Metamorfozę przeszła też strefa wejścia do obiektu, a dodatkowo zabytek stał się przyjazny dla osób z niepełnosprawnościami.

W budynku działa Muzeum Teatru im. Henryka Tomaszewskiego. Muzeum również powstało przy znacznym udziale środków unijnych.

Project title: Reconstruction of the Royal Palace wing

building in Wrocław

Recipient: Wrocław Municipality

Project value: 4.2 million PLN

EU funding: nearly 2.6 million PLN

The Royal Palace – a showcase of the capital of Lower Silesia

Wolności Square is one of the most representative places in the capital of Lower Silesia, where Wrocław Opera, the National Music Forum and the Theatre Museum have their seats. A dozen or so years ago, trade flourished here – probably many Wrocław citizens remember the market, where you could buy everything, and instead of a beautiful promenade, a neglected park haunted it.

The renovation of the Royal Palace, which since 2009 houses the City Museum of Wrocław, has contributed significantly to the fact that today this place has become a landmark of the city. The history of the building is very interesting and dates back to the beginning of the 18th century, when the German baron, Gottfried Spaetgen, arranged his residence here. After his death, the Prussian King Frederick II bought the modest baroque palace from his heirs and gave it the status of a royal residence. Thus, Wrocław became the third capital of Prussia, after Berlin and Königsberg. Successive kings expanded the palace, changed its décor and character, but the biggest changes took place in the 19th century, when by order of Friedrich Wilhelm IV a new wing was added and the view of the courtyard changed completely.

The war years were not kind to the magnificent complex, much of it was destroyed. It was only partially rebuilt, but the renovations and modernisations undertaken over the decades allowed it to regain its former glory in small steps. The palace wing, rebuilt a few years ago with the help of EU

funds, assumes that the beautiful space will be used for cultural and tourist purposes. And so it has been done. The interiors allow for the organisation of exhibitions, educational classes and various cultural events. The entrance area has also undergone a metamorphosis, and the monument has also become friendly to people with disabilities.

The Henryk Tomaszewski Theatre Museum operates in the building. The museum was also created with significant EU funding.

Wyremontowane kamienice w Kamiennej Górze

Beneficjent: Gmina Miejska Kamienna Góra

Tytuł projektu: Rewitalizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych w Kamiennej Górze

Wartość projektu: 2,3 mln zł

Dofinansowanie z UE: 1,1 mln zł

Niemal pięć lat trwały prace rewitalizacyjne w centrum Kamiennej Góry. Kompleksowy remont przeszło siedem kamienic przy ulicach: Kościuszki, Ogrodowej oraz na pl. Wolności.

Wszystkie obiekty zostały wcześniej ujęte w Lokalnym Programie

Rewitalizacji Miasta Kamienna Góra na lata 2016-2022.

Zakres prac obejmował szereg robót budowlanych, m.in.: czyszczenie chemiczne i mechaniczne murów z piaskowca, malowanie elewacji, wzmocnienie i naprawę ścian zewnętrznych, ocieplenie, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie izolacji i tynków, remont schodów i podłóg. Nadzór nad częścią z nich miał konserwator zabytków.

Recipient: Kamienna Góra Municipality

Project title: Revitalisation of multi-family residential buildings in Kamienna Góra

Project value: 2.3 million PLN

EU funding: 1.1 million PLN

Renovated tenement houses in Kamienna Góra

Revitalisation works in the centre of Kamienna Góra lasted almost five years. Seven tenement houses at Kościuszki Street, Ogrodowa Street and at Wolności Square underwent comprehensive renovation.

All buildings were previously included in the Local Revitalisation Programme of the City of Kamienna Góra for 2016-2022.

The scope of works included a number of construction works, such as: chemical and mechanical cleaning of sandstone walls, painting the facade, reinforcing and repairing external walls, insulating, replacing window and door frames, insulating and plastering, renovating stairs and floors. Some of them were supervised by a conservator.
